

Bak l. nr. 46

4a
102218

Norge 8/4-40

blokert.

Dagens meldinger går i all sin uhygge ut på at vestmaktene har blokert norske territorialfarvann. For å hindre Tysklands tilførsler har vestmaktene regjeringer, som det heter «besluttet å forby bruken av norske territorialfarvann for skib som har kontrabande ombord». Tre felter er gjort farlige for skibsfarten ved at det er lagt ut miner der, og et av disse felter er Vestfjorden.

Den aktiviseringen det så lenge har vært talt om er nu iferd med å gjennomføres, og krigens spøkelse er rykket Norge like inn på livet. Hvad de nærmeste dager kan komme til å bringe er det ikke godt å spå om idag. Men naturligvis er det grunn til å frykte det verste. En må regne med at Tyskland vil møte vestmaktene med mottrekk, og da kan uværet en dag være over oss. Skjønt utsiktene vel er så dystre som de kan bli, må en allikevel selv i denne stund håpe det beste. Men alvoret i situasjonen kjennetegnes også ved at regjerings- og stortingets utenrikskomité trådte sammen idagmorges for å drøfte de nye tingenes tilstand.

Det som gjør situasjonen særlig uhyggelig for Nord-Norge er at Vestfjorden er belagt med miner. Idag kommer også meddelelsen om at fjorden er sperret for all trafikk, og forbindelsen mellom Syd- og Nord-Norge er helt stoppet op. Ordren lyder på at intet skib må gå ut. Trafikken er således fullstendig lammet.

Dermed er Nord-Norge kommet op i den situasjon som det i årrekker gjennom skrift og tale har vært arbeidet for å avverge oss mot — blokade. Vi har ikke veier som tilstrekkelig kan sikre oss tilførsler, og når sjøen blir stengt står vi fullstendig fast.

Vi skal ikke legge sten til byrden i denne tunge stund, men vi må allikevel si det er ille at det først gjennom bitre og smertelige erfaringer skal bli klart hvor avgjørende livsviktig det har vært å skaffe Nord-Norge tilførselslinjer tillands.

Sannheten om NKP og sviket

Av Knut Bøckman, Oslo

Arne Jørgensen, mangeårig redaktør i den avis som kaller seg Friheten, har avlagt meg en vissitt under Aktuell debatt (28/10). Det gjelder min kommentarartikkel om «Efterretning og moral» 14/10.

Jørgensens hovedanliggende er et forsøk på å imøtegå at man, på det tidspunkt da Youngstorvet innledet sin kartlegging av kommunister og andre innen arbeiderbevegelsen som måtte ansees for upålitlige i sikkerhetspolitikken, «hadde svært dårlige erfaringer med norske kommunisters fedrelandssinn», slik jeg korrekt har fremholdt.

Ifølge Jørgensen er det ingen grunn til å beskyldre NKP for unnfalleshhet overfor den tyske okkupasjonsmakt i 1940. Neivisst. Etter min oppfatning burde norske kommunister sitte musestille når talen kommer inn på dette.

«De fiender!»

Det lever fortsatt mer enn tilstrekkelig mange nordmenn som husker hvordan NKP-organet Arbeideren, avisen Frihetens forløper, i april dagene 1940 med store overskrifter oppfordret til at man ikke måtte gjøre motstand mot de nazistiske okkuperer. «De kommer ikke som fiender!»

Dette var ikke bare uttrykk for unnfalleshhet, det var igrunnen et altfor mildt uttrykk jeg brukte der. Jeg synes det var kvalifisert landsforæderi, mange grader verre enn den forvirrede holdningsløshet som kom til uttrykk i enkelte stortingskretser, og som sto i grell kontrast til C. J. Hambros statsmannsgjerning i april dagene.

«Under jorden»

Jørgensen søker videre å imøtegå min påvisning av at det først var etter at Hitler opphevet paktene med Stalin og gikk til angrep på Sovjet-Unionen i 1941 (ikke 1942, som det ved en skrive- eller trykkfeil ble stående i min artikkel), at «kommunister flest (følte) at de hadde lov til å delta i motstandsarbeidet mot nazistene». Neida, kommunistene «gikk under jorden» (og ble der, tydeligvis) på et tidlig tidspunkt, «for å bygge opp sin aktive motstandsbevegelse».

La meg for ordens skyld presisere, som allerede referert, at jeg skrev om «kommunister flest». Jeg er fullt klar over at enkelte, som den rakryggede Per... ganske raskt etablerte sitt... i strid med den forræder... Det var jo for-

øvrig ikke siste gang at han opponerte — så ble han da også utstøtt av NKP i 1949.

Først i 1941

Men at norske kommunister alt i alt forholdt seg passive inntil tyrannpakten Hitler — Stalin var oppløst, synes det ikke å herske noen diskusjon om hos andre enn redaktør Jørgensen. For moro skyld har jeg slått opp i to ulike leksika for å se hva de skriver om akkurat dette. Her er Gyldendals Store Nordskes fremstilling:

«Etter den tyske okkupasjon av Norge 1940 var partiets (NKPs) holdning helt bestemt av det offisielle vennskapsforhold mellom Tyskland og SSS (Sovjet), og det sendte ut paroler om å innstille motstanden; men etter det tyske angrep på SSSR i juni 1941 kom partiet med i den norske motstandsbevegelse.»

Om dette fastslår Tidens Leksika (Tidligere kalt Arbeidernes Leksikon): «Hovedsakelig på grunn av ikke-angrepspakten mellom Tyskland og Sovjetunionen hadde NKP den første tiden etter 9. april tatt avstand fra beslutningen om å ta kampen opp og hadde gått

venstresiden

t i april dagene 1940

inn for en øyeblikkelig fredsslutning mellom Norge og Tyskland. Med dette siktet hadde partiet bla. vært aktivt innen opposisjonen av 1940, og det fastholdt denne linjen også etter at (min uth.) det som det første av partiene i august var blitt forbudt av tyskerne. Etter angrep på Sovjetunionen i juni 1941, begynte NKP imidlertid å gjøre seg sterkt gjeldende i det illegale motstandsarbeidet...

Hans versjon

Arne Jørgensen vil altså slett ikke godta kjensgjerningene, men hevder at NKP drev motstandsarbeidet fra første stund. Om omslaget i 1941 skriver han så:

«Noe helt annet er selvsagt at nettopp som følge av dette (Hitlers overfall på Sovjet) ble krigshandlingene trappet opp, med motstandsarbeidet derefter.»

Poenget er, Jørgensen, at blant gode nordmenn var motstandsarbeidet i gang og opptrappet lenge før Hitler angrep Sovjet. Blant alle med sunne nasjonale instinkter her i landet, reiste motstanden mot de nazistiske okkuper-

ter seg momentant allerede fra og med 9. april 1940. Mens NKPs organ gikk ut med sine appeller om ikke å gjøre motstand mot nazistene, for de kom ikke som fiender!

En plikt

På denne bakgrunn er det ikke det ringeste merkelig at alle rettenkende nordmenn, og også det store flertall innen den demokratiske arbeiderbevegelse (kfr. Gerhardsens berømte Kråkerøy-tale), var tvunget til å sette digre spørsmålstegn ved norske kommunisters fedrelandssinn. De kom med i motstanden etter juni 1941 — vel og bra. Men det var først etterat massemorderen Hitler og massemorderen Stalin hadde brutt med hverandre.

Med andre ord: Det var Sovjets interesser, ikke norsk patriotisme, som bestemte norske kommunisters holdninger til motstandskampen.

At Arbeiderpartiet og LO fant det påkrevet å holde øye med så svikefulle brødre også i etterkrigsårene, er ikke bare forståelig — det måtte nærmest føles som en plikt. En nasjonal plikt. Og i denne nasjonale innsatsen samarbeidet

Youngstorvet også med demokrater i andre politiske miljøer, f.eks. Morgenbladet.

Spørsmålstegn

Redaktør Jørgensen hevder at jeg «skryter» av at jeg fra og med 1961 ble regelmessig informert om hva «etterretningen» på Youngstorvet kom frem til.

Jeg nevnte ikke dette for å skryte, men for å sette spørsmålstegn ved den angivelige «videnhet om «etterretningen» som sentrale og ledende personer i LO og Arbeiderpartiet svevte i.

Jeg finner det med respekt å melde henimot utrolig at de ikke var orientert, eller iallfall hadde klare anelser, om dette fortjenstfulle arbeidet som jeg sant å si synes utgjør et ærefullt kapittel av Youngstorvets saga.

Om hvis det er slik å forstå, som Jørgensen hevder, at bla. Youngstorvet samarbeidet med den statlige etterretningstjeneste, kan vel intet ha vært bedre enn det. De som er satt til å verge samfunnet mot indre og ytre fiender, har krav på lojalitet og bistand fra alle som ønsker å motvirke at vårt lands frihet og selvstendighet blir undergravet av forskjelligfarvede muldvarper.